

РЕШЕНИЕ

№ 136

гр. Велико Търново, 27.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ВТОРИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ХРИСТИНА ДАСКАЛОВА

Членове: ЕМАНУИЛ ЕРЕМИЕВ
ИСКРА ПЕНЧЕВА

при участието на секретаря ИНА Д. С.
като разгледа докладваното от ИСКРА ПЕНЧЕВА Въззивно гражданско дело
№ 20224000500187 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по депозирана въззивна жалба от КПКОНПИ срещу Решение № 260003/ 13.04.2022 г. по Гр.д. № 792/ 2020 г. по описа на ОС – Плевен, с което съдът е отхвърлил като неоснователни предявените от Комисията искове за отнемане на основание ЗПКОНПИ в полза на Държавата на незаконно придобито имущество от В. С. С., М. С. Т. и Е. С. С.а, в общ размер на сумата 105 607.07 лв., както следва: от В. С. С. – сумата 62 891.86 лв., представляваща изпратени и получени от него от трети лица чрез системите за бързи разплащания суми, платени вноски на каса за погасяване на кредитни задължения, парична равностойност на отчужден дружествен дял и на дружествени дялове от „Мегатранс 5“ ЕООД; от М. С. Т. – сумата 23 826.89 лв., представляваща изпратени от нея чрез системите за бързи разплащания суми, платени вноски за погасяване на кредитни задължения и по банкови сметки, парична равностойност на отчуждени МПС и парична равностойност на дружествени дялове от „София – М Груп“ ЕООД, както и на товарен автомобил; от Е. С. С.а – сумата 3888.32 лв., представляваща изпратени от нея чрез системите за бързи разплащания суми и платени вноски за погасяване на кредитни задължения и по банкова сметка. Счита решението за неправилно и незаконосъобразно. Съдът достигнал до грешен извод за размера на несъответствието между имуществото и нетния доход, защото неправилно включил в законоустановените приходи получени от ответниците на неустановено

основание суми от трети лица, суми, с които те са извършили погашения по кредити и суми, от хазартни игри, за получаването на които не били събрани надлежни доказателства, а самите форми за изплащането им били копия и не се установявала тяхната достоверност; приел, че разходите за задгранични пътувания са определени произволно на база на неприложимата според него Наредба за служебните командировки; изключил от имуществото паричните средства, изпратени от ответниците на трети лица, по съображения, че не са налични в края на проверявания период. Сочи, че имуществото, придобито през целия проверяван период, е релевантно за изчисляване на несъответствието, дори и когато в края на периода не е налично. Изразява несъгласие с извода на съда, че на отнемане подлежи само имущество, което е налично в края на проверявания период. Счита, че няма правна пречка да бъдат отнети неналични парични средства, защото същите представляват част от имуществото, за което не е установен законен източник, и при липсата им, на основание чл.151 ЗПКОНПИ, на отнемане подлежи тяхната равностойност. Моли решението да бъде отменено и съдът да постанови отнемане от ответниците на претендираното имущество. Претендира разноските за двете инстанции, както и юрисконсултско възнаграждение.

В срока по чл.263 ал.1 ГПК не са подадени отговори от ответниците. В представена писмена защита те заемат становище за неоснователност на въззивната жалба. Правилно и след подробен анализ първоинстанционният съд достигнал до извод, че не е налице изискуемото се от закона несъответствие между придобитото от тях през проверявания период имущество и нетния им доход. Съдът съобразил съдебната практика, приемаща, че не са имущество и не участват при определяне размера на несъответствието паричните средства, които са преминали през патримониума на проверяваните лица и не са налични в края на проверката и че доход не може да бъде отнеман. Молят решението да бъде потвърдено. Претендират разноски.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259 ал.1 ГПК, от легитимирана страна, против обжалваем съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да се разгледа по същество. В изпълнение на задълженията си по чл.269 от ГПК въззивният съд извърши служебна проверка относно валидността на обжалваното решение и допустимостта му в обжалваните части. Съдът намира, че съдебният акт не страда от пороци, водещи до неговата нищожност – постановен е от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, изготвен е в писмена форма, подписан е и е разбираем. Не са налице и процесуални нарушения, обуславящи неговата недопустимост.

Съдът, като взе предвид оплакванията във въззивната жалба и становищата на страните, намира следното:

По същество на спора от фактическа страна е установено, че ответникът В. С. С. е бил привлечен като обвиняем за престъпление, което попада в предметния обхват на чл.22

ал.1 от ЗОПДНПИ – отм. /чл.108 ал.1 ЗПКОНПИ – т.23 – по чл.321 ал.3 НК/, срещу него е започнала проверка, обхващаща периода от 22.11.2008 г. до 22.11.2018 г. и същата е приключила с внасяне в съда на иск за отнемане от него, от Е. С. С.а – негова бивша съпруга и М. С. Т. – негова съжителка от м.08.2016 г. – на имущество, за което Комисията е приела, че е незаконно придобито предвид липсата на установен законен източник за придобиването му. По делото е приета съдебно-икономическа експертиза, като вещото лице, съобразявайки ангажираните по делото доказателства и съобразно възложените му задачи, е дало заключение в два варианта. Относно доходите, приходите и източниците на финансиране на ответниците за проверявания период в първия вариант е прието, че те възлизат на 46 981.23 лв., формирани от доходи от усвоени от тях кредити, от даровство, от изплатено на С. възнаграждение за предадени отпадъци и сума от продажба на дружествен дял, от изплатени на С.а възнаграждения по трудово и извънтрудово правоотношения, обезщетение за временна нетрудоспособност и възстановена сума по изп. дело, от изплатени на Т. суми от социални помощи, получени от нея приходи от дейност, подлежаща на облагане с патентен данък и от ваучери във връзка с тази дейност, от суми, получени от близки и роднини /3 894.52 лв./. Във втория вариант доходите, приходите и източниците на финансиране са в размер на 131 728.01 лв., като към сумата по първия вариант от 46 981.23 лв. в приходната част е включена и сумата 84 746.78 лв., представляваща доходи на С. от печалба от Еврофутбол след приспадане на разходите за залози в размер на 67 428 лв., които средства се установяват от приетите като доказателства по делото форми за изплащане. Относно направените разходи и в двата варианта те са изчислени в размер на 144 592.09 лв., като в основната си част /118 386.74 лв./ представляват разходи за домакинството по НСИ, а останалата част са разходи за погасяване на кредити, публични задължения и задължения по изп. дела, за наем и за задгранични пътувания. Последните разходи са изчислени при съобразяване на Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, като видно от приложените доказателства се установява, че в рамките на проверявания период през 2015 г. С. е пътувал в чужбина три пъти – два пъти за по 4 дни и един път за 6 дни, а през 2017 г. В., М. и дъщеря им са пътували за 10 дни до Ирландия и М. и дъщеря им за още 8 дни до същата дестинация. Относно придобитото през период имущество и в двата варианта то е изчислено в размер на 116 991.80 лв. За имущество са приети придобити МПС на стойност 28 683 лв., внесен капитал в дружествени дялове – 6 500 лв., изплатени от ответниците суми чрез системите за бързи разплащания – 41 561.43 лв., получени от трети лица суми чрез системите за бързи разплащания – 20 573.55 лв. /в които не са включени сумите от близки и роднини/, вноски по банкови сметки и по кредити, както и сума, получена от престъпна дейност – 175 лв. Вещото лице е изчислило, че несъответствието между имуществото и нетния доход на ответниците за проверявания период е отрицателна величина, като с оглед разликата в приходната част на двата варианта на заключението и оттам в нетния доход, то е съответно в размер на /– 214 602.66 лв./ в първия вариант и /– 129 855.88 лв./ във втория. Безспорно е, че в края на проверявания период ответницата М. Т. притежава товарен автомобил марка „Мерцедес“ модел „Спринтер“, леки автомобили „БМВ“ и „Ситроен“, които впоследствие през 2019 г. и 2020 г. са отчуждени, тя е едноличен

собственик на капитала на „София – М Груп“ ЕООД, а ответникът С. е едноличен собственик на капитала на „Кайен С“ ЕООД и „Мегатранс 5“ ЕООД и притежава дружествени дялове в размер на 45 % в „Арес и Ко Груп“ ООД. Друго имущество или имуществени права ответниците не притежават.

При така изяснената фактическа обстановка, се налагат следните правни изводи: Съдът е сезиран със субективно съединени иски по чл.154 ал.1 ЗПКОНПИ. Съгласно ЗПКОНПИ, в полза на държавата се отнема незаконно придобито имущество, каквото е имуществото, за придобиването на което не е установен законен източник – чл.5 ал.1. Съгласно чл.107 ал.2 обосновано предположение, че дадено имущество е незаконно придобито, е налице, когато след проверка, обхващаща период от 10 години назад, считано от датата на започването ѝ, се установи значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице. Значително е това несъответствие между имуществото и нетния доход на проверяваното лице, чийто размер надвишава 150 000 лв. за целия проверяван период – § 1 т. 3 от ДР на ЗПКОНПИ. Спорът по настоящото дело е относно това, участват ли като „имущество“ по смисъла на § 1 т.4 от ДР на ЗПКОНПИ при определяне на несъответствието с нетния доход получените парични средства от неустановен законен източник, налице ли е в конкретния казус значително несъответствие и подлежи ли на отнемане паричната равностойност на получените парични средства от неустановен законен източник, когато не са налични в патримониума на лицето в края на проверявания период и не са преобразувани в друго налично имущество.

Съдът в настоящия му състав изцяло споделя изводите на първоинстанционния съд, обосновани с възприетата като правилна и цитирана от него практика на ВКС, че паричните суми, които са преминали през патримониума на проверяваното лице през периода на проверката, разходвани са от него без да са трансформирани в реални активи евентуално подлежащи на отнемане и съответно в края на проверката не се намират в негово или на свързаните с него лица държане като пари в брой или по тяхна сметка, не представляват имущество по смисъла на § 1 т.4 от ДР на ЗПКОНПИ. Сумите, постъпили по банкови сметки или чрез системите за бързи разплащания, безспорно към конкретния времеви момент стават част от имуществото на проверяваното или свързаните с него лица като вземания от съответната банкова или небанкова институция, но с изтеглянето им или с нареждането на преводи, тези вземания се погасяват и престават да бъдат част от имуществото. Тези парични потоци в рамките на проверявания период в един момент са приход, а в друг – разход и като краен резултат те не формират превишение на имуществото и не могат да бъдат използвани като „имущество“ в уравнението за установяване наличието на несъответствие между имуществото и нетния доход на проверяваните лица. Имущество представляват само наличните в края на изследвания период парични суми в брой и вземанията по банкови сметки, защото те са материален запас от натрупани и неизразходвани средства. Само по отношение на тези налични пари, както и на останалото налично в края на проверката имущество, доколкото те могат да са предмет на отнемане, е дължима преценка дали са „незаконно придобити“, което налага

извършването на анализ на икономическото състояние на ответниците през проверявания период. На отнемане подлежи само налично към датата на предявяване на иска по чл.154 ал.1 ЗПКОНПИ, респ. към датата на приключване на устните състезания имущество, т.е. което съществува реално в патримониума на проверяваното лице или на лицата по чл.143, чл.144, чл.145 и чл.146 от ЗПКОНПИ, като само в случаите, когато наличното в края на изследвания период имущество, за което е формиран извод, че е незаконно придобитото, е било отчуждено по възмездна разпоредителна сделка с трето добросъвестно лице или фактически липсва, на отнемане подлежи неговата парична равностойност. Така, в зависимост от конкретната фактическа обстановка, исковата претенция може да има за предмет отнемане на имущество или на паричната му равностойност. Възприемането на тезата на Комисията, че може да се отнеме равностойността на неналично имущество извън случаите на отнемане на парични средства като заместващата облага, е в противоречие с преследваната от закона цел, която е видна и от самото наименование на закона. Законоустановената цел не е проверяваните лица да бъдат санкционирани чрез възлагане в тяхна тежест на парични задължения, което е равнозначно на отнемане от тях на бъдещи доходи, а целта е посредством отнемането на притежаваното от тях незаконно придобито имущество да се предотврати обогатяването им чрез използването му или чрез дохода от него. Както бе посочено по-горе, законът предвижда в конкретни хипотези да бъде отнета паричната равностойност на неналични в патримониума на проверяваните лица имущества, които са оценени в пари и това позволява заместването им с паричната им равностойност. Неналичните пари обаче не могат да бъдат заместени от самите себе си. В цитираната в решението на първоинстанционния съд практика – Решение № 147/ 16.09.2019 г. по гр. д. № 1998/ 2018 г., Решение № 263/ 18.12.2020 г. по дело №1293/2020 г. и Решение № 191/ 15.02.2021 г. по гр. д. № 4768/ 2019 г. – всички по описа на ВКС, IV г.о., постановени по чл.290 ГПК, касационно обжалване е допуснато именно по въпросите следва ли да се отнемат парични средства, които не са били налични в банковите сметки на ответниците, както към датата на подаването на иска, така и към датата на постановяване на съдебното решение, а същите са преминали през банковите сметки на лицето или през неговото имущество и е даден отрицателен отговор.

По тези съображения, исквете за отнемане от ответниците на парични средства, представляващи получени от ответниците суми от трети лица и преведени от тях суми в полза на трети лица, направени вноски по банкови сметки и за погасяване на кредити, са неоснователни, като за този извод е ирелевантно дали е налице значително несъответствие между нетния им доход и имуществото им, защото дори да се установи такова, липсва имущество, подлежащо на отнемане.

Доколкото в настоящия казус е установено, че в края на проверката е налично имущество – притежавания от ответницата Т. МПС – товарен автомобил „Мерцедес“ марка „Спринтер“, отчуждени след датата на проверката МПС – леки автомобили „БМВ“ и „Ситроен“ и дружествените дялове на С. и Т. в двете ЕООД, на които те са еднолични собственици на капитала, а отнемането му е следствие от преценката, че то е незаконно

придобито, съдът следва да извърши анализ на имущественото състояние на проверяваните лица с цел установяване дали е налице значително по смисъла на закона несъответствие между това имущество и нетния им доход.

Настоящата инстанция напълно споделя възприетия от ОС – Плевен подход за изчисляване на приходите и разходите на проверяваните лица и оттам – установения размер на нетния им доход, както и обхвата на имуществото им, при което счита направените от Комисията оплаквания, че първоинстанционният съд неправилно е определил размера на законоустановените приходи и извършените разходи и придобитото от ответниците имущество в рамките на проверявания период, за неоснователни. Правилно окръжният съд е възприел заключението на вещото лице корективно, включвайки определени суми в приходната част и разходната части и изключвайки други от разходната част и от имуществото. Получените от ответниците суми от трети лица правилно са включени в приходната част – тези суми са постъпили в патримониума на лицата, те са разполагали с тях и са ги разходвали за нуждите си, като е без значение, че не е установено основание за получаването им, защото имущественото състояние и финансовите възможности на третите лица не са предмет на изследване и извод относно законността на придобито имущество се формира едва след икономическия анализ за целия проверяван период. Правилно и преведените от ответниците в полза на трети лица суми в размер на 41 561.43 лв. са взети предвид като направен разход, защото парите са потребими вещи и като платежно средство очевидно са излезли от патримониума на проверяваните лица. В приход правилно са включени сумите, получени от ответника С. като печалба от Еврофутбол, в размер общо на 152 174.78 лв. Неоснователно е оплакването на жалбоподателя, че такъв приход не е доказан по делото. Направените залози, приходите и разходите, свързани с игри в Еврофутбол, са установени в производството с представените форми за изплащане. Те са приети като доказателства в заверени от процесуалния представител на ответника по реда на чл.32 ЗАДв. ксерокопия, при което имат значението на официално заверени преписи. Удостоверените с тези частни свидетелстващи документи факти не са опровергани, а напротив – подкрепят се от събраните гласни доказателства. В формите не е отразено името на получателя на сумите, но разпитаните свидетели Ц. Ф. и М. Б. – букмейкъри в обекта – потвърждават, че познават ответника С. като редовен клиент и разясняват как се изплащат печалбите, как се издават формите за изплащане и че същите остават у клиента, получил плащането. Съответно на приходната част в разходната част са отразени заплатените суми за направените залози в размер на 67 428 лв. Правилно в приходната част е включена и сумата 1 069.55 лв. – направени от ответниците вноски по банкови сметки – това е паричен запас, с който те са разполагали. Правилно от разходната част е изключена сумата 10 034.80 лв., представляваща изчисления от вещото лице по реда на Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина извънреден разход за пътувания на ответниците в чужбина. Установено е, че се касае до много редки и много кратки пребивавания в чужбина – пет пътувания в рамките на целия проверяван период с най-продължително отсъствие от 10 дни, което, съобразено и с обстоятелството, че детето на ответниците е пътувало с двамата си или с единия родител, дава основание да се приеме, че пътуванията са с цел отдих и развлечение.

Такова перо е включено в приетите от НСИ обичайни разходи за издръжка на човек и домакинство в РБ, които статистически данни са взети предвид от вещото лице при анализа му и поради това разходите за пътуванията не съставляват извънреден разход на друго основание. Правилно в разходната част е включена сумата 18 369.27 лв. – направени вноски по кредити, защото с тази сума ответниците са разполагали и е доказано, че са я изразходвали за погасяване на свои задължения към банкови институции.

При така приетото **приходите, доходите и източниците на финансиране на ответниците за исковия период възлизат на 220 799.11 лв.** /размерът по първия вариант на заключението, за който страните не спорят – 46 981.23 лв. + 20 573.55 лв. – суми, получени от трети лица + 152 174.78 лв. – печалба от Еврофутбол + 1 069.55 лв. – направени от ответниците вноски по банкови сметки/. Очевидно първоинстанционният съд е допуснал техническа грешка при изписване на резултата от сборуването, посочвайки, че сумата е в размер на 220 979.11 лв. **Разходите възлизат на 261 915.99 лв.**, като от сумата, изчислена от вещото лице в размер на 144 592.09 лв., следва да се извади сумата 10 034.80 лв. – извънредни разходи за задгранични пътувания и към получената разлика от 134 557.29 лв. да се прибавят сумите 41 561.43 лв. – получени суми от трети лица + 18 369.27 лв. – направени погасителни вноски по кредити + 67 428 лв. – разходи за залози в Еврофутбол. При съотнасяне на приходите към разходите се установява, че **нетният доход** на ответниците за проверявания период е отрицателна величина – **/- 41 116.88 лв./**

Имуществото на ответниците **възлиза на сумата 35 148 лв.**, като включва само придобитите и притежавани от тях в края на проверката МПС на обща стойност 28 683 лв. и дружествени дялове в посочените по-горе търговски дружества на стойност 6 500 лв. Претендираните от Комисията суми или част от тях са преминали през имуществото на ответниците, но не са останали в него, тъй по делото не се твърди и не са ангажирани доказателства в края на проверявания период да има налични пари по банковите им сметки или да са иззети такива в брой. При съотнасяне стойността на имуществото към нетния доход се установява **несъответствие в размер на 76 264.88 лв.** Първоинстанционният съд е изчислил несъответствието неправилно в размер на 58 785.14 лв., но и при изчисления от въззивния съд размер на несъответствието то не е значително по смисъла на § 1 т. 3 от ДР на ЗПКОНПИ.

По така изложените съображения въззивната жалба на КПКОНПИ е неоснователна. Липсва предвидената от ЗПКОНПИ материална предпоставка за отнемане от проверяваните лица на притежаваното от тях към датата на приключване на съдебното дирене имущество и паричната равностойност на отчужденото от тях след края на проверката такова. Първоинстанционното решение е правилно, подробно обосновано и законосъобразно и следва да бъде потвърдено. Само за пълнота на изложението по отношение отнемането равностойността на притежаваните от ответниците С. и Т. дружествени дялове в търговските дружества следва да се посочи, че дори и да беше установено изискуемото от закона значително несъответствие, равностойността на дружествените дялове не би могла да бъде отнета. В

производството по чл.153 ЗПКОНПИ на отнемане подлежи дружествения дял на ответника, а не неговата парична равностойност, каквато и да е тя, защото дружественият дял обхваща не само права, но и задължения, като правата са не само имуществени права на съдружника, но неимуществени права, произтичащи от съдържанието на членственото правоотношение. Двата вида права и задълженията се намират в корелативна и неделима връзка не могат да бъдат отделени.

При този изход на спора на Комисията не следва да се присъждат разноски за въззивното производство, а тя следва да бъде осъдена да заплати на ответниците направените от тях разноски за заплатено адвокатско възнаграждение – сумата 3642 лв. На основание чл.157 ал.2 ЗПКОНПИ, с оглед изхода на спора следва да бъде осъдена Комисията да заплати в полза на бюджета на съдебната власт /по сметка на ВТАС/ държавна такса както за въззивното производство пред ВТАС, така и с оглед правомощието на съда по чл.77 ГПК – за производството пред ОС – Плевен предвид пропуска на първоинстанционния съд да възложи държавна такса в тежест на Комисията. При материален интерес 105 607.07 лв. държавната такса възлиза на сумата 4224.28 лв. пред ОС и 2 112.14 лв. пред ВТАС, т.е. общо 6336.56 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260003/ 13.04.2022 г. по Гр.д. № 792/ 2020 г. по описа на ОС – Плевен.

ОСЪЖДА КПКОНПИ да заплати общо на В. С. С. с ЕГН ***** и М. С. Т. с ЕГН ***** – и двамата от гр. Плевен, ***** и Е. С. С.а с ЕГН *****, от гр. София, *****, сумата **3642 /три хиляди шестстотин четиридесет и два/ лв.** – разноски за заплатено адвокатско възнаграждение за производството по В.гр.д. № 187/ 2022 г. по описа на ВТАС.

ОСЪЖДА КПКОНПИ да заплати в полза на бюджета на съдебната власт /по сметка на ВТАС/ държавна такса за производството пред ОС – Плевен и ВТАС в размер на **6336.56 лв. /шест хиляди триста тридесет и шест лв. и 56 ст./**

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок, считано от връчване на препис от него на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____